

Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

Bára Tylčerová

**Kabbalah: The Journey of Shlomiël Dressnitz from Moravia to
Safed**

Bakalářská práce

Olomouc 2017

Vedoucí práce:
Doc. Tamás Visi, Ph.D., M.A

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní předepsaným způsobem všechny použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 22.8.2017

Acknowledgment

Before immersing into the topic of my thesis, I would like to thank the people that made this possible.

I would like to especially thank Tamás Visi for his perpetual help and support during my studies, for the enriching classes that nobody else taught, for all the domestic and international adventures, and for the endless opportunities that he offered us.

Speaking of opportunities, I cannot leave The Kurt and Ursula Schubert Centre for Jewish Studies behind, warm thanks to everybody involved.

Lastly, I am very grateful to my sweet mother and her never-ending support, my dear colleague Haninka and her professional help, my family, and my friends. Special thanks to beloved Dan, for his deep knowledge of the topic, and, most importantly, the language.

Table of Contents

Introduction	1
1. Kabbalah	3
1.1. The Early Beginnings.....	3
1.1.1. Ma'aseh B'reshit.....	4
1.1.2. Ma'aseh Merkavah.....	4
1.1.3. Sefer Yetzilah.....	4
1.2. Medieval Europe	5
1.2.1. Chassidei Ashkenaz	6
1.2.2. Spain and Provence: Emergence of the Kabbalah	6
1.2.2.1. Southern France	6
1.2.2.2. Spain.....	7
1.3. Expulsion from Spain and the New Center in Safed	9
1.3.1. Moshe Cordovero.....	10
1.3.2. Isaac Luria.....	10
1.3.2.1. Lurianic Kabbalah.....	11
1.4. The Influence of Lurianic Kabbalah	12
1.4.1. Sabbateanism and Frankism.....	12
1.4.2. Chassidism of Eastern Europe	13
2. Moravia	15
2.1. Moravia until the 15 th Century.....	15
2.2. Moravia After The Expulsion from Royal Towns	16
3. Shlomieli Dressnitz: the Kabbalist of Moravia	18
3.1. Letters from Safed.....	18
3.2. The Early Life of Shlomieli Dressnitz	19
4. Translations	21
4.1. Letter translations	21
4.2. Prices of Goods in Safed	27

Conclusion	29
Bibliography.....	31
Primary Sources:	31
Secondary Sources:	31
Online Sources:	32
List of Tables.....	33
List of Appendices	34
Appendices.....	35
Anotace	41
Annotation.....	42

Introduction

Among the earliest sources of the life of Isaac Luria and his teachings we find the letters of Shlomo Shlomieli Dressnitz, a Moravian Jew who emigrated to the Holy Land in the beginning of the seventeenth century. Unlike Luria's followers, from whom we learn about his teachings, he chronicled his personal traits. For generations, he allows us to discover the legends about the extraordinary personality of the famous kabbalistic thinker who changed the Jewish world, and, thanks to him, we get a glimpse of the mystical atmosphere of Safed in the Lurianic era.

But who was Shlomieli Dressnitz? What made a seventeenth-century Moravian Jew leave his homeland and start a new life in the city of Safed? I will try to answer these questions based on letters that Shlomieli Dressnitz wrote back to Europe in the years 1607-1609.

Firstly, it is important to understand the historical and cultural background. On the basis of secondary literature written by Moshe Idel or Gershom Scholem, I will begin with a brief description of Kabbalah. I will have a look at its early beginnings and its most important representatives, which are well described in the introduction to Kabbalah composed by Joseph Dan. I will continue to its development in Medieval Europe, outlining the changes that followed after the expulsion of the Jews from Spain. In this context I will introduce the mystical thinkers of Safed, most importantly Isaac Luria, the concept of Lurianic Kabbalah, and its great influence. The latter will be discussed on the basis of the works of Lawrence Fine, Shaul Magid, and Pinchas Giller.

After clarifying the basic aspects of Kabbalah, I will return to the beginning of the journey of Shlomieli Dressnitz, to Moravia. I will briefly summarize the beginnings of Jewish life in the Czech Lands, continuing to the changes in the structure of the Jewish population in Moravia. I will be looking for information in a work published by our department - *Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě: středověk a raný novověk*, and the recent study of Michael Miller, *Rabbis and revolution: the Jews of Moravia in the age of emancipation*.

Afterwards, I will finally introduce Shlomieli Dressnitz. Shlomieli Dressnitz has been mentioned in earlier secondary literature, for instance in the works of Fine or Scholem,

however, his life story, thoughts, and motives have not been studied systematically yet. I offer here the first systematic study of Shlomieli's biography on the basis of the relevant parts of the four letters that he wrote in Safed and sent back to Europe.

The primary purpose of the letters, written by Shlomieli Dressnitz in the years 1607-1609, was to describe the miracles done by Isaac Luria, and his personal qualities. However, it includes fragmentary information about Shlomieli Dressnitz himself, which can help us uncover the story of his life.

At first, I will briefly present the sources of the four letters that are known to us. Then, I will foreshadow what his life was like. I will continue to explain what changes happened to him, and what pointed his life to a different direction. I will list some of the key influences and the impact it had on him, finishing with his relocation to Safed.

The last chapter will be dedicated to the original text itself, and to my translations. There have been no modern translations of his letters, I will therefore work with the Hebrew originals. I will supply the factual evidence for the statements I made in the previous chapter. I will also offer a short insight into the field of economy, which, however, will not be analyzed deeper in this thesis, and will remain open for future research.

1. Kabbalah

Trying to define the term Kabbalah is indeed a very difficult task. It has been studied by many, yet the meaning can be slightly, or even very different for each one of them. The Encyclopedia Judaica, defines this term in the following way:

*Kabbalah is the traditional and most commonly used term for the esoteric teachings of Judaism and for Jewish mysticism, especially the forms which it assumed in the Middle Ages from the 12th century onward. In its wider sense it signifies all the successive esoteric movements in Judaism that evolved from the end of the period of the Second Temple and became active factors in the history of Israel.*¹

Kabbalah in the strict sense refers to a specific form of Jewish mysticism. Adherents of this school believed that the mystical lore they endorsed can be traced back to a pristine tradition. As the meaning of the word itself - ‘tradition’² suggests, it has been passed on from generation to generation from the early beginnings until today. Kabbalah is still an integral part of some forms of Judaism, most notably, Chassidism.

In this chapter I would like to summarize the historical development of Jewish mysticism. We will begin with the Talmudic times in the East and move over to medieval Europe and the emergence of Kabbalah in Spain and Provence. The expulsion of Jews from Spain will follow, leading us back to the East, to the new Kabbalistic center – Safed. We will have a closer look at Isaac Luria, one of the most influential thinkers and the Lurianic Kabbalah that followed, finishing up with a glance at examples of its influence.

1.1. The Early Beginnings

As has been mentioned, Kabbalah was often believed to be delivered as a part of the Oral Torah, that was given to Moses at Mount Sinai. However, in the Mishnah, Talmud, and other texts of rabbinic literature we do not find any traces of the typical doctrines of Kabbalah. Nevertheless, we do find some references to mystical ideas in the classics of rabbinic literature too. The roots of Jewish mysticism date all the way back to the Talmudic

---

¹ “Kabbalah”, in: *Encyclopedia Judaica*. Jerusalem: Keter Publishing House, 1972, 587.

² SCHOLEM, Gershom. *On the Kabbalah and its symbolism*. New York: Schocken Books, 1996, 1.

times. These mystical thoughts can be divided into two figures: Ma'aseh B'reshit and Ma'aseh Merkavah.

1.1.1. Ma'aseh B'reshit

Ma'aseh B'reshit can be translated as “the work of creation”, including thoughts about the secrets of creation of the universe³ and reflecting the first chapter in the Torah – Genesis (Hebrew: בראשית). According to a famous passage of the Mishnah, the study of this part of the Torah was permitted only in a very limited way, since it entailed some mystical ideas (see Mishnah, Hagigah 2:1). What exactly these ideas were are not explained clearly in rabbinic literature.

1.1.2. Ma'aseh Merkavah

Ma'aseh Merkavah, “the work of the chariot”, was based on the vision of the prophet Ezekiel described in the first chapter of the book of Ezekiel in the Torah.⁴ In the vision he saw a throne-chariot (Hebrew: מרכבה) travelling through the heavens. The chariot was accompanied by four living creatures with wings, with the faces of a man, lion, ox, and eagle.⁵ The Mishnah forbids any public discussion of the meaning of this passage (cf. Hagigah 2:1). Later Jewish mysticism turned this vision into a mystical practice, travelling to the upper worlds and to the throne of God. These practices were described in a variety of texts called Hekhalot.⁶

1.1.3. Sefer Yetzirah

“The Book of Creation” (Hebrew: ספר יצירה), enormous in influence and small in size (around 1600 words) is thought to be written between the second and ninth centuries, perhaps in the third century⁷, even though recent studies argue that it originated in the ninth century.⁸ The book contains the first comprehensive concept explaining the creation of the universe.

---

³ SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009, 46.

⁴ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007, 11.

⁵ Ezechiel 1:10, *Bible: překlad 21. století*. Praha: Biblion, 2009.

⁶ SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009, 47.

⁷ “Kabbalah”, in: *Encyclopedia Judaica*. Jerusalem: Keter Publishing House, 1972, 595.

⁸ WASSERSTROM, Steven M. “Further Thoughts on the Origins of Sefer yeširah”, in: *Aleph 2* (2002), Indiana University Press, 201–221.

All that exist was created by thirty-two paths of Godly wisdom as proposed in the opening words of the book.

*By thirty-two mysterious paths of wisdom Jah has engraved [all things], [who is] the Lord of hosts, the God of Israel, the living God, the Almighty God, He that is uplifted and exalted, He that Dwells forever, and whose Name is holy; having created His world by three [derivatives] of [the Hebrew root-word] sefar : namely, sefer (a book), sefor (a count) and sippur (a story), along with ten calibrations of empty space, twenty-two letters [of the Hebrew alphabet], [of which] three are principal [letters] (i.e. ש ם א), seven are double-sounding [consonants] (i.e. בִּגְד כּפִּ"ת) and twelve are ordinary [letters] (i.e. ה ו ז ח ט י ל נ ס ע ק צ).*⁹

The first ten paths are representing the ten Sefirot, the other twenty-two paths correspond to the letters of the Hebrew alphabet. The Sefirot are described as directions of the cosmos (north, south, east, west, up, down, beginning, end, good, and evil), as well as the winged creatures of Ezekiel's chariot, or stages of the emergence of the three elements (divine spirit, air or wind, and water and fire). In the early times the Sefirot were also interpreted as the basic numbers from one to ten.¹⁰

1.2. Medieval Europe

During the Middle Ages the center of the Jewish mysticism shifted from the East to the West, in particular to Rhineland, Provence, and Catalonia. There it remained for centuries, until the Jewish flowering was forcefully ended by the expulsion of the Jews from Spain in 1492.

---

⁹ QAFIH, Yosef. *Sefer Yetzirah Hashalem (with Rabbi Saadia Gaon's Commentary)*. The Committee for Publishing the Books of Rabbi Saadia Gaon: Jerusalem 1972, 35.

¹⁰ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007, 16-17.

1.2.1. Chassidei Ashkenaz

The mystical ascetic movement Chassidei Ashkenaz (Pietists of Ashkenaz, Hebrew: חסידים אשכנז) emerged in Rhineland in the twelfth and thirteenth centuries on the tragic background of Crusades, and pogroms.¹¹

This environment determined the ideal of the Chassid. It was a strictly religious, ascetic thinker whose belief in God was absolute and who separated himself from the worldly spheres. It is no surprise that this new deep and mystical faith came shocking to the non-Chassidic public.¹²

The mystical and ethical concepts of Chassidei Ashkenaz, their life, tradition, and opinions are chronicled in Sefer Chasidim (Book of the Pious, Hebrew: ספר חסידים) attributed to Judah He-Hasid, the foremost leader and central figure of the ascetic movement.¹³

1.2.2. Spain and Provence: Emergence of the Kabbalah

During the 12th and 13th centuries, Southern France was one of the main centers of medieval culture. Together with flowering of the Jewish culture, we see the emergence of Kabbalah in Provence, especially Languedoc (modern-day region of Occitanie). It is cities like Narbonne, Lunel, Toulouse, and others that became the centers of the kabalistic circles led by the first thinkers known to us as kabbalists. Their followers then shifted the tradition to Spain, namely to Gerona, Toledo, or Burgos.¹⁴

1.2.2.1. Southern France

The first important figure of medieval Kabbalah was Isaac the Blind, the son of a famous Talmudist Abraham ben David of Posquières. He was also known as Rabbi Yitzhak Saggi Nehor. Aramaic epithet "Saggi Nehor" meaning "of Much Light" is an euphemism for his blindness. He is thought to belong to one of the mystical and strictly ascetic circles.¹⁵ He wrote an important commentary on Sefer Yetzira, which proposes a key idea of Kabbalah:

---

¹¹ SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009, 52-53.

¹² SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*, 52.

¹³ "Chasidim", In: NEWMAN, Ja'akov a Gavri'el SIVAN. *Judaismus od A do Z: slovník pojmů a termínů*. Dot. 1. vyd. Praha: Sefer, 1998.

¹⁴ SCHOLEM, Gershom, EDITED BY R.J. ZWI WERBLOWSKY a TRANSLATED FROM THE GERMAN BY ALLAN ARKUSH. *Origins of the Kabbalah*. Philadelphia: Jewish Publication Society, 1990, 12-13.

¹⁵ SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*, 55.

the ten Sefirot mentioned at the beginning of Sefer Yetzira were understood by Isaac as ten manifestations of God's essence. The interconnected network of the ten Sefirot eventually became a central idea of most forms of Kabbalah.

An important text written roughly at the time of Isaac the Blind was the Bahir (Hebrew: ספר הבהיר, "Book of the Bright"). Bahir is a collection of theosophical texts from different sources, originating probably in the East, coming to Southern France through German-French Chassidism. It assumes the form of a traditional midrashic collection and contains commentaries on the creation, discussions of the mystical significance of Hebrew letters and their shape, and mostly the mysterious description of the divine realm, represented by the ten divine powers.¹⁶

1.2.2.2. Spain

As mentioned previously, the kabbalistic learning then spread to Catalonia, particularly to Gerona, where a new circle of kabbalists was established. The Gerona kabbalists, under their foremost leader Rabbi Moses ben Nachman (Nachmanides)¹⁷ established the basic terms and ideas by combining the concepts Provence circle with those of the book of Bahir.¹⁸

However, we can as well find utterly ecstatic mystics such as Abraham Abulafia and his Prophetic Kabbalah. Abulafia rejected the doctrine of the ten Sefirot, and attempted to combine Kabbalah with Maimonides' teachings about prophecy instead. He transformed Maimonides' philosophical theory of prophecy into a set of practices that aimed at establishing prophetic ecstasy. As Idel points out, the dispute between "ecstatic" and "theosophical" tradition lead to expulsion of the Ecstatic Kabbalah from Spain.¹⁹

The famous book of Zohar (Hebrew: זוהר, "Splendor") emerged from the background of "theosophical" Kabbalah. Even though it is traditionally attributed to Simeon bar Yochai²⁰

---

¹⁶ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007, 20-21.

¹⁷ Medieval Jewish scholar, kabbalist, philosopher, physician, Sephardic rabbi, and biblical commentator (1194-1270).

¹⁸ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*, 20.

¹⁹ IDEL, Moše. *Kabala: nové pohledy*. Praha: Vyšehrad, 2004. 18.

²⁰ Second-century tannaitic sage in ancient Israel.

²¹, who is also the main character, it is today considered to be a work of Rabbi Moses de Leon as Scholem presents in the fifth lecture of *Major Trends of Jewish Mysticism*²², and as Dan exemplifies in his short introduction:

*There seems to be no doubt that the Zohar was written mainly by Rabbi Moses de Leon in the last decades of the thirteenth century.*²³

Dan then continues to give a brief description of the different parts of Zohar and their foremost features:

*The Zohar is actually a library, comprised of more than a score of treatises. The main part, the body of the Zohar, is a homiletical commentary in Aramaic on all the portions of the five books of the Pentateuch, as if they were ancient midrashic works (though they were not, as a rule, written in Aramaic). Among the other treatises included in the body of the Zohar are: the Midrash ha-Neelam (The Esoteric Midrash), written partly in Hebrew, and probably the first part of this huge work to be written; a section dedicated to the discussion of the commandments; and others including revelations by a wondrous old man (sava) and a boy (yenuka). The most esoteric discussions, regarded as the holiest part of the Zohar, are called Idra Rabba (The Large Assembly) and Idra Zuta (The Small Assembly). A later writer imitating the style and language of de Leon added two works to the Zohar in the beginning of the fourteenth century: Raaya Mehemna (The Faithful Shepherd, meaning Moses), which is presented in several sections of the work, and Tikuney Zohar (Emendations of the Zohar), which was printed as an independent work. A fifth volume in the Zohar library is the Zohar Hadash (The New Zohar), a collection of material from manuscripts that were not included in the first edition of the Zohar.*²⁴

It should be remarked that according to a more recent theory of Yehudah Liebes the Zohar should be seen as the result of a “collective authorship” which included other authors besides Moses de Leon. Another important suggestion by Liebes is that the main character

---

²¹ GILLER, Pinchas. *Reading the Zohar: the sacred text of the Kabbalah*. New York: Oxford University Press, 2001, 4.

²² SCHOLEM, Gershom. *Major trends in Jewish mysticism*. New York: Schocken Books, c1995, 156-204.

²³ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007, 30.

²⁴ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*, 30-31.

of the Zohar, that is, Simeon bar Yochai, was modeled on Todros ben Yosef Abulafia (ca. 1225-1285), who was an important Jewish leader and courtier of Alphonse X (1252-1284), king of Castile.²⁵

The book of Zohar shortly became crucial for the following development of Kabbalah. For a while it became the fourth most principal text of Judaism, together with the Hebrew Bible, Talmud, and the prayer book. As we will see in the following section, the ideas that Zohar contains were fundamental for the later teachings of Moshe Cordovero and Isaac Luria.²⁶

Before closing the Spanish period, it is important to mention the forced termination of the flowering of the Jewish culture, and of Kabbalah. After centuries of rich culture of philosophy, literature, and others, the Jews were expelled from Spain in 1492, followed by expulsion from Portugal. After being forced to leave their homes and settling in new countries, they again started evolving the values and ideas brought with them. Kabbalah was naturally a part of them. In these tragic times, the Jewish people sought relieve, explanation and hope. Predictably, it was Kabbalah that they turned to.

1.3. Expulsion from Spain and the New Center in Safed

One of the places where the wandering kabbalists gathered was Safed, a small town in the Upper Galilee, not far from Meron, where Simeon bar Yochai is believed to be buried. Mystics attracted by the romanticism of Zohar turned a secluded town of no more than twelve hundred inhabitants into the new center of Kabbalah counting eighteen thousand Jews by the last quarter of the sixteen-century.²⁷

By this time, the Zohar became an integral part of Jewish religious thought and the interest in all its aspects increased. The kabbalistic thinking and the desire to “relive” the spiritual practices became mainstream and new mystical circles began to form around the great thinkers of the time.

---

²⁵ LIEBES, Yehuda. *Studies in the Zohar*. Albany: State University of New York Press, c1993, 85-138.

²⁶ SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009, 60-61.

²⁷ GILLER, Pinchas. *Reading the Zohar: the sacred text of the Kabbalah*. New York: Oxford University Press, 2001, 14.

1.3.1. Moshe Cordovero

If we are to speak about the great thinkers of the time, it is appropriate to begin with Moshe Cordovero (1522-1570), the leading author of systematic works on Kabbalah. Cordovero, who spent his whole life in Safed, is known for his ability to organize and present the diverse ideas of the intellectual environment of Tzfat and of Kabbalah itself.

As Sadek describes fittingly, the system that Cordovero created can be compared to a perfectly refined and sophisticated diamond, which breaks the Infinity down to a finite range of shades understandable to the human spirit, through which one can, based on mystical (but also rational) understanding, come closer to God.²⁸

The most well known work of Cordovero is *Pardes Rimonim* (Orchard of Pomegranates). His typical style of comparing, combining, and harmonizing as many ideas as possible is naturally present as it is built on exegeses of essential kabalistic works such as *Sefer Yetzirah* or the *Zohar*.²⁹

1.3.2. Isaac Luria

The opposite of Moshe Cordovero is the outstanding kabbalist, charismatic leader, and a true “Zaddik” Isaac Luria, commonly known as Ha’ARI (“The Lion”).

His personality truly amazed his followers. After his death, hagiographic literature began to circulate. Among the first there were *Kitvei Shevah Yaqar u-Gedulat ha-Ari*³⁰ describing Safed, the life of Luria and his personal traits in considerable detail. These letters, written by a Moravian Jew Solomon Shlomi ben Hayyim Meinstler of Dressnitz³¹ will be more closely described in the following chapters.

Isaac Luria, born in Jerusalem, came to Safed after coming across a kabbalistic manuscript in Old Cairo. For a short time he studied with Moshe Cordovero and later on, he formed a circle of his own, teaching a new system of Kabbalah. Typically, he did not record

---

²⁸ SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009, 62.

²⁹ GILLER, Pinchas. *Reading the Zohar: the sacred text of the Kabbalah*. New York: Oxford University Press, 2001, 16.

³⁰ “Kitvei Shevah Yaqar u-Gedulat ha-Ari”, in: DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta’alumot Hokhma*. Basilej, 1629.

³¹ FINE, Lawrence. *Physician of the soul, healer of the cosmos: Isaac Luria and his kabbalistic fellowship*. Stanford, Calif.: Stanford University Press, 2003, 84-86.

his teachings in a written form, we only know them from the works of his followers, for example Chaim Vital (1543-1620).³²

1.3.2.1. Lurianic Kabbalah

One of the principal concepts of Lurianic Kabbalah is *Tsimtsum* (“concentration” or “contraction”, in the context of Kabbalah the best translated as “withdrawal” or “retreat”).

As Scholem explains:

*It means briefly that the existence of the universe is made possible by a process of shrinkage of God.*³³

This act reveals the roots of this quality, “the roots of divine judgement”. They exist in chaos together with the divine light that remained after the God’s withdrawal. Then another ray of light out of *Ein Sof* (God’s essential self) brings order and sets the cosmic process in motion. Together with this process we have to mention two other concepts – *Shevirath Ha-Kelim* (“Breaking of the Vessels”) and closely connected *Tikkun* (“mending”). As Scholem continues to clarify:

*[...] the first being which emanated from the light was Adam Kadmon, “the primordial man.” [...] From his eyes, mouth, ears, and nose, the lights of the Sefiroth burst forth. At first these lights were coalesced in a totality without any differentiation between the various Sefirot; in this state they did not require bowls or vessels to hold them. The lights coming from the eyes, however, emanated in an ‘atomized’ form in which every Sefirah was an isolated point. [...] it was necessary that these isolated lights should be caught and preserved in special “bowls” [...] The vessels which corresponded to the three highest Sefiroth accordingly gave shelter to their light, but when the turn of the lower six came, the light broke forth all at once and its impact proved too much for the vessels which were broken and shattered. The same, though not to quite some extent, also occurred with the vessel of the last Sefirah.*³⁴

---

³² SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009, 65-66.

³³ SCHOLEM, Gershom. *Major trends in Jewish mysticism*. New York: Schocken Books, c1995, 255.

³⁴ SCHOLEM, Gershom. *Major trends in Jewish mysticism*, 258-259.

The response to this disaster is the aforementioned *Tikkun* – the idea to repair the shattered world through the performance of *mitzvot* (commandments) especially enhanced by complicated contemplative techniques.³⁵ However, also the everyday acts such as eating a kosher meal or saying a prayer help the healing of the world. Every time that a *mitzvah* is performed by a human, one of the divine sparks is lifted from the forces of evil and returns to the upper world. Vice versa, a holy spark falls down every time that human commits a sin.³⁶

1.4. The Influence of Lurianic Kabbalah

In contrast to the medieval Kabbalah, which remained in the domain of closed kabbalistic circles, the teachings of Luria became a part of all aspects of Jewish culture, spreading widely in a written and oral form. For more than four hundred years it has been alive and powerful.³⁷

1.4.1. Sabbateanism and Frankism

The Lurianic Kabbalah had a great influence on Shabbetai Tzvi, the founder of a messianic movement that emerged in the Ottoman Empire in the second half of the seventeenth century. Sabbateanism spread broadly among European, North African, and Asian Jews.³⁸

Shabbetai Tzvi, born in Smyrna, experienced several revelations and developed the belief of being the Jewish messiah. After strange and provocative acts, he was banished from various communities. He began to wander and met a young Lurianic kabbalist Nathan of Gaza, who himself started to believe that Shabbetai Tzvi is the messiah and greatly helped to spread the messianic enthusiasm.³⁹

---

³⁵ MAGID, Shaul. *From metaphysics to midrash: myth, history, and the interpretation of Scripture in Lurianic Kabbala*. Bloomington: Indiana University Press, c2008, 19.

³⁶ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007, 78.

³⁷ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*, 80-81.

³⁸ GALAS, Michal. "Sabbatianism", In: *YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe* [online]. YIVO Institute for Jewish Research, 2010. [05.08.2017]. Dostupné z: <http://www.yivoencyclopedia.org/article.aspx/Sabbatianism>

³⁹ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*, 85-86.

In 1666 Shabbetai Tzvi was arrested by the Ottoman sultan and forced to choose between converting to Islam and death. He converted to Islam following the teachings of Nathan of Gaza – during Breaking of the Vessels also the soul of the Messiah fell. The soul had to descend to the fullest depth in order to free the divine sparks and return them to the upper world.⁴⁰

The conversion marked the end of Sabbatianism as a mass movement, even though some of his followers converted with him and established crypto-Jewish communities such as Dönme in the Ottoman Empire.⁴¹

In the middle of the eighteenth century, another movement emerged under the leading of Jakob Frank, a Pole claiming to be the Messiah, the reincarnation of Shabbetai Tzvi. He continued his teachings predominantly in Poland and other parts of Eastern Europe, including Moravia. Similarly to Tzvi, Jakob Frank converted to a different religion. In the case of Frank and his followers it was Roman Catholicism.⁴²

1.4.2. Chassidism of Eastern Europe

Firstly, it is important to point out that the Chassidism of Eastern Europe of eighteenth and nineteenth centuries had nothing to do with already mentioned mystical ascetic movement Chassidei Ashkenaz of the twelfth and thirteenth centuries Europe.⁴³

The Chassidic movement was established in the first half of the eighteenth century by Israel Baal Shem (“Master of the Holy Name”) and it rapidly spread throughout Eastern Europe.

This pietistic, spiritual movement, led by charismatic preachers evolved into a network of independent communities, lead by their mystical leader – zaddik. The early dynasties were established in small towns in Eastern Europe. The leading mystical principle of the movement was the theory of the zaddik, who was seen as a divine messenger. The only

---

⁴⁰ LENOWITZ, Harris. *The Jewish Messiahs: From the Galilee to Crown Heights*. New York: Oxford University Press, 1998, 151.

⁴¹ GALAS, Michal. "Sabbatianism", In: *YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe* [online]. YIVO Institute for Jewish Research, 2010. [05.08.2017]. Dostupné z: <http://www.yivoencyclopedia.org/article.aspx/Sabbatianism>

⁴² MACIEJKO, Pawel. "Frankism", In: *YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe* [online]. YIVO Institute for Jewish Research, 2010. [05.08.2017]. Dostupné z: <http://www.yivoencyclopedia.org/article.aspx/Frankism>

⁴³ SCHOLEM, Gershom. *Major trends in Jewish mysticism*. New York: Schocken Books, c1995, 325.

possible way of approaching God was through the meditation of the zaddik, commonly called rebbe. The rebbe was responsible for bringing the prayers of his supporters to the God, ensuring that the repentance of their sins will be accepted. The Chassidim, in return for the rebbe's care of their faith, fertility, and livelihood, provided the worldly needs.⁴⁴

It has now been seven or eight generations of Chassidim that overcame the persecutions of European Jewry. After the Holocaust, their centers were reestablished in new places, particularly in Israel (Jerusalem or Bnei Brak) and in the United States (New York City).⁴⁵

---

⁴⁴ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007, 95-97.

⁴⁵ DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*, 97.

2. Moravia

As this thesis focuses on the early life of Shlomo Shlomi Dressnitz, a Moravian Jew, it is important to outline the historical context of the place of his origin – Moravia. I will shortly introduce Moravia as the center of the Great Moravian Empire in the ninth century, the development under the Bohemian rule, the elevation into a margravate in 1182, the important historical divide – the expulsion of the Jews from the royal free towns, and finally becoming a part of the Habsburg Empire (1526–1918).⁴⁶

2.1. Moravia until the 15th Century

As already mentioned, Moravia was the heart of the Great Moravian Empire that prospered in the East-Central Europe from the ninth century until 906 when it was disrupted by the Hungarian raiders. Great Moravia was then divided between the Holy Roman Empire, Poland, Hungary and the early Czech state.⁴⁷

Moravia devolved to the Přemyslid dynasty that ruled the Bohemian Lands until the beginning of the fourteenth century. Until 1182, it was subsidiary to Bohemia. The dynastic seat, inherited by the oldest son was in Prague, while the appanage seats of the younger sons were located in Moravian towns Olomouc, Brno, and Znojmo. In 1182, for the next seven centuries, Moravia was elevated into a margravate⁴⁸ by the Holy Roman Emperor Frederic Barbarossa.⁴⁹

During the Přemyslid rule, both Bohemia and Moravia greatly prospered. That naturally attracted people who migrated to the Bohemian lands in twelfth and thirteenth centuries. They settled in towns such as already mentioned Olomouc, Brno, Znojmo, or for example Uničov and Jihlava. In thirteenth century, these towns gained the privileged status of royal towns.⁵⁰

It is in this time period that the Jews begin to settle in Moravia. The first documented mentions come from the eleventh and twelfth centuries. The Jews coming to Brno and

---

⁴⁶ “Moravia”, in: *Encyclopedia Judaica*. Jerusalem: Keter Publishing House, 1972, 471-472.

⁴⁷ MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. Přeložil Klára MÍČKOVÁ. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2015. *Židé - dějiny – paměť*, 23-24.

⁴⁸ Border province of the Holy Roman Empire, ruled by a margrave.

⁴⁹ MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. 24.

⁵⁰ MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. 24.

Olomouc probably originated from another part of the Holy Roman Empire, bringing the Ashkenazic customs and language (Yiddish) with them.⁵¹ Due to the important law of Přemysl Otakar II. from the year 1254, Jews were allowed to reside in Moravia and its royal towns legally in return for paying taxes to the king. This was to come to an end only two centuries later.⁵²

2.2. Moravia After The Expulsion from Royal Towns

To understand the motive for the expulsion of Jews from the royal towns, we have to look back at the times of the Hussite Wars (1420-1434). As Miller describes:

*Because Hussitism was deeply rooted in the Old Testament, some contemporary rabbis viewed the religious movement with “guarded sympathy” and many Roman Catholics denounced it as a Judaizing sect.*⁵³

It was not once that the Jews were accused of weapon supply to the Hussites. The Catholic rulers used this as a ground for persecuting the Jews. For the first time, this is seen in Vienna in 1421. The Jews are imprisoned, tortured, and burned at the stake. The expulsion of Jews from Bavaria follows in 1422. The beginning of the change of the Moravian Jewish life is marked by the year 1426 when the Jews were expelled from the first royal town – Jihlava.⁵⁴

The first Moravian expulsion was based on the demands of the burghers of Jihlava to expel the Jews. According to them, the Jews, allegedly associated with the Hussites, posed danger to the Christian population. This created the precedence used by Ladislav Pohrobek in 1454 to expel the Jews from Brno, Znojmo, Olomouc, and Uničov.⁵⁵ The expulsion from the last royal town, Uherské Hradiště, took place in 1514. This caused the shift of the Jewish population – from the royal towns, where the important communities were located in the

---

⁵¹ MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. Přeložil Klára MÍČKOVÁ. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2015. Židé - dějiny – paměť, 24.

⁵² VISI, Tamás, Marie KRAPPMANN, Alžběta DREXLEROVÁ a Miroslav DYRČÍK. *Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě: středověk a raný novověk*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Judaica Olomucensiae, 8-10.

⁵³ MILLER, Michael Laurence. *Rabbis and revolution: the Jews of Moravia in the age of emancipation*. Stanford, California: Stanford University Press, 2011. Stanford studies in Jewish history and culture, 15.

⁵⁴ MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. 26-27.

⁵⁵ MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. 27.

Middle Ages, to noble-owned towns such as Slavkov, Boskovice, Rousínov u Brna, Třebíč, Telč, Mikulov, or Prostějov, Kroměříž, Holešov, and Lipník.⁵⁶

---

⁵⁶ VISI, Tamás, Marie KRAPPMANN, Alžběta DREXLEROVÁ a Miroslav DYRČÍK. *Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě: středověk a raný novověk*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. *Judaica Olomucensiae*, 8-9.

3. Shlomieli Dressnitz: a Kabbalist from Moravia

When studying the life of Isaac Luria, one cannot fail to notice the Moravian Jew Solomon Shlomieli ben Hayyim Meinstler of Dressnitz, repeatedly mentioned in secondary sources. In the following chapters, I would like to have a closer look at Shlomieli Dressnitz, his life, and his motivation.

Shlomieli Dressnitz emigrated to Safed thirty years after the death of Isaac Luria to become a part of the kabbalistic life of the city. Between the years 1607 and 1609, he wrote four extensive letters back to Europe.⁵⁷

In these letters, he describes life in Safed, intellectual and practical, in significant detail. It is also a great source for the mystical stories about Isaac Luria, and, most importantly, for his personal qualities. However, my focus here is not Isaac Luria. I would like to summarize Shlomieli Dressnitz's earlier life that precedes his relocation to the Holy Land, and his first impressions of Safed. I will do so based on translations of several parts of these letters. The translations themselves will follow in the next chapter.

3.1. Letters from Safed

The letters that Shlomieli Dressnitz wrote back to Europe were much more than private letters to his friends. As Fine describes:

Despite the fact that Safed was in substantial decline by the time he arrived on the scene, Shlomieli was clearly motivated by a desire to impress his readers with the beauty and splendor of the land, with the atmosphere of learning and religious enthusiasm in Safed, and with stories about kabbalists, past and present, especially Isaac Luria. One of the letters also reveals that Shlomieli sought to encourage others to emigrate to the land of Israel, inasmuch as he provides practical financial advice in this connection. The author himself requested the recipients of these letters to make copies and to circulate them, clear proof of his intention to arouse the interest of a wider audience.⁵⁸

---

⁵⁷ FINE, Lawrence. *Physician of the soul, healer of the cosmos: Isaac Luria and his kabbalistic fellowship*. Stanford, Calif.: Stanford University Press, 2003, 85.

⁵⁸ FINE, Lawrence. *Physician of the soul, healer of the cosmos: Isaac Luria and his kabbalistic fellowship*, 85.

Three of the letters were edited among the works of a famous seventeenth century polymath, Joseph Solomon Delmedigo (1591-1655). Joseph Delmedigo, born in Candia (Crete), was a rabbi, philosopher, mathematician, and astronomer. In 1629-1631, his student Samuel Ashkenazi published his *Ta'alumot Hokhma*⁵⁹, a collection of kabbalistic treatises.⁶⁰ The three letters were included under the title *Kitvei Shevah Yaqar u-Gedulat ha-Ari*. Later, they were numerous republished as *Shivhei ha-Ari*.⁶¹

The fourth letter, together with a short introduction and other letters from Safed, was published by Simcha Assaf in *Kobez al Jad*^{62 63} in Jerusalem in 1939.

3.2. The Early Life of Shlomi Dressnitz

Shlomi Dressnitz was born in Moravia (Strážnice or Břeclav) in the last quarter of the sixteenth century. From his letters, we assume that his early life was quite common - he married and had a daughter.

It was at the age of 22 that his life took an unexpected turn. As he writes, his heart was awakened by God and he understood that the purpose of life lies in the Torah and performing mitzvot. Shlomi describes a religious conversion: he turned to himself, separated himself from the worldly duties and began the search for God in his heart and soul. He repented his sins and humbly turned to God.

He reports that he started to study Kabbalah intensively. Reading various kabbalists⁶⁴, he came across already mentioned *Pardes Rimonim* by Moshe Cordovero, which brought him great joy. He started to understand the Zohar and continued with studying *Tikkunei HaZohar* and *Zohar Chadash*. For more than four years he avoided all his pleasures and the delights of the world in ascetic living. It was only then, he relates, that God opened his eyes and let him see the wonders of his Torah and other kabbalistic concepts.

---

⁵⁹ "Kitvei Shevah Yaqar u-Gedulat ha-Ari", in: DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629.

⁶⁰ "Delmedigo, Joseph Solomon", in: *Encyclopedia Judaica*. Jerusalem: Keter Publishing House, 1972, 543-544.

⁶¹ FINE, Lawrence. *Physician of the soul, healer of the cosmos: Isaac Luria and his kabbalistic fellowship*. Stanford, Calif.: Stanford University Press, 2003, 383.

⁶² An annual of the *Mekize Nirdamim* Society is a forum for the publication from manuscript sources of ancient texts in Jewish studies that are shorter than book-length.

⁶³ *Kobez al Jad*. Tom. 3 (XIII). Jerusalem: Mekize Nirdamim, 1939.

⁶⁴ Among others *Pelah HaRimon* by Immanuel da Fano (better known as Menahem da Fano, 1548-1620).

At the age of 28, he understood that the place for him to be is the Holy Land. As his wife and daughter did not want to accompany him, he divorced her, left her all his belongings, including the dowry for his daughter, and left Moravia, the place of his birth, as a poor man.

He arrived to Safed during Chol HaMoed⁶⁵ of Sukkot 5363 which means that he arrived between 2nd and 5th October 1602. There he began to explore the spiritual life. According to his letters, he was truly stunned by the place, its rabbis, and its mystical soul.

---

⁶⁵ The intermediate days of Sukkot.

4. Translations

4.1. Letter translations

As I mentioned in the previous chapter, I built the introduction of Shlomieli Dressnitz after translating his letters from Safed. Here, I would like to present the evidence for what I stated. Below is a list of the given statements followed by the Hebrew letter fragments and its English translations. The Hebrew originals are to be found in the appendices.

Shlomieli Dreznitz was born in Moravia (Strážnice or Břeclav).

...ואני הצעיר שלמה מק"ק דרעזניץ שבמדינת מעהררין⁶⁶...

...and I, young Shlomo, from the holy community of Dressnitz⁶⁷, that is in Moravia...

...שלמה שלימל בן לא"א כהר"ר המכונה מיינשטרל מתושבי מעהררין מק"ק לוטנבורג⁶⁸...

... Shlomo Shlomieli, son of my lord, my father, his honor, rabbi, mister also known as Meinstlerl, the resident of Moravia, the holy community of Ludenburg⁶⁹...

From his letters we assume that his early life was quite common - he married and had a daughter.

...ופטרת אשתי בגט פטורין [...] וגם הנחתי בת אחת אצלה אשר בעת ההיא בת י"ג שנה⁷⁰...

...and I divorced my wife with a divorce letter [...] and I also left one daughter with her that was 13 years old...

---

⁶⁶ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 41b.

⁶⁷ German name of Strážnice.

⁶⁸ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 39b.

⁶⁹ German name of Břeclav.

⁷⁰ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

It was at the age of 22 that his life took an unexpected turn. His heart was awakened by God.

מיום שהגיעני קוני שנעשתי בן כ"ב שנה העיר ה' [=השם] את לבי ואמ' [=ואמר] לי "עד מתי עצל תישן בתרדימות העצלות? קום אזור נא כגבר חלצך ורדוף אחר ידיעת התורה והמצות והית לבן משכיל!"⁷¹

From the day that my creator made me reach the age of twenty-two years, the God awakened my heart and told me: "Till when will you idly sleep in idle hibernation? Get up, put a belt on your hip⁷² as a man, pursue and chase after the knowledge of Torah and mitzvot, and be a man of understanding!"

He understood that the purpose of life lies in the Torah and performing mitzvot.

אזי קמתי ואתעורר⁷³.

So I got up and I was awoken.

As a result, he turned to himself, separated himself from the worldly duties and began the search for God in his heart and soul. He repented his sins and humbly turned to God.

... ופרשתי את עצמי מכל עסקי העולם ופניתי את עצמי לבקש ולדעת את אלהי אבי בכל לבבי ובכל נפשי ושבת לפני ה' אלהי בכל לבבי בצום ובבכי ומספד ושק ואפר⁷⁴.

And I separated myself from the duties of the world and I turned to myself, to search, and to know my God, my father, in all my heart, and all my soul. I repented my sins before God, in all my heart, with fast, with crying and mourning, and with sack and with ash⁷⁵.

---

⁷¹ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

⁷² i.e. begin to do something serious

⁷³ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

⁷⁴ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

⁷⁵ Clothing sacks and putting ash on one's head are signs of repentance.

He started to intensively study the Kabbalah.

אחרי שהטרחתי את עצמי בארץ מולדתי לחפש בזאת הדעת והתבונה ובינותי בספרי המקובלים חדשים וגם ישנים⁷⁶...

After I tried hard in the land of my birth to find there the knowledge and understanding⁷⁷ and I have understood something of the books of the kabbalists, new, and also old...

Reading books of various kabbalists⁷⁸, he came across already mentioned *Pardes Rimonim* by Moshe Cordovero, which brought him great joy.

... והנה קול קורא באזני שמעתי קול מבשר ואומר הוא ספר פלח הרמון שמו⁷⁹...

... and there a voice shouted into my ears, I heard a voice of someone who brings good news and he says book Pelah HaRimon is its name...

... ובינותי בספרי המקובלים חדשים וגם ישנים וכיון שנתגלה לי [ספר] לשם פרדס רימונים שמחתי בעל כל הון ואמרתי אך עשרתי מצאתי און לי⁸⁰.

... and I have understood something of the books of the kabbalists, new, and also old, and when the book of the name Pardes Rimonim was revealed to me, I rejoiced as the master of all fortune. And I said, verily, I have become rich, I have found a treasure for myself.

He started to understand the Zohar and continued with studying *Tikkunei HaZohar* and *Zohar Chadash*.

---

⁷⁶ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 42a.

⁷⁷ i.e. Kabbalah

⁷⁸ Among others Pelah HaRimon by Immanuel da Fano (better known as Menahem da Fano, 1548-1620).

⁷⁹ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 42a.

⁸⁰ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 42a.

התחלתי לשוט בים החכמה כפי יכולתי והתחלתי לעיין בזוהר ובתיקונים ובזהר חדש⁸¹.

I began to swim in the sea of wisdom⁸² as I could and I began to study Zohar and Tikkunei HaZohar, and Zohar Chadash.

For more than four years he avoided all his pleasures and the delights of the world in ascetic living.

... ובכן פירשתי את עצמי מכל תענוגי ותפנוקי העה"ז [=העולם הזה] ושבתי לפני ה' בצום ובבכי ומספד ושק ואפר בכל יכולתי והתפללתי לפני הש"י ובכיתי לפניו יותר מד' שנים⁸³.

... and I separated myself from all my pleasures and delights of this world and I repented my sins before God with fast in crying and mourning, and with sack and with ash, in all I could, and I prayed before God, may he be blessed, and I cried before him for more than 4 years.

It was only then that God opened his eyes and let him see the wonders of his Torah and other kabbalistic concepts.

... וגלה עיני ואביטה נפלאות מתורתו מה מאד נכספה וגם כלתה נפשי שאעמוד על סודות התורה ורמזי המצות עשה ומל"ת [=ומצות לא תעשה] ורמזי התפילות ורמזי הברכות ורמזי הגלגול והעבור וכהנה וכהנה שאלות וקושיות לאין חקר ואין מספר⁸⁴.

... and he opened my eyes and I saw wonders of his Torah, how desirable, and also I desired very much that I will understand the secrets of Torah, and inner sense of "mitzvot aseh"⁸⁵ and "mitzvot lo taase"⁸⁶, and inner sense of prayers, and inner sense of blessings, and inner

---

⁸¹ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 42a.

⁸² i.e. to read many books

⁸³ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 42a.

⁸⁴ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 42a.

⁸⁵ Positive commandments (obligations).

⁸⁶ Negative commandments (prohibitions).

sense of reincarnation and pregnancy of soul⁸⁷, and so on, and so on, questions and problems which cannot be counted and enumerated.

At the age of 28, he understood that the place for him to be is the Holy Land.

... וכאשר הגיעני קוני שנעשיתי לבן כ[ח] שנה הגיעני את שמע החכמה הנוראה הקדושה והנפלאה הנמצאות בארץ החיים ארץ צבי טוב[ב] אשר שם ישבו כסאות לתורה ולתעודה ואור תורתם יופיע רוח הקודש על עם מריעתו ועושים אהבת רצון קוניהם אז פחד ורחב לבבי ושמחתי על השמועה⁸⁸.

... and when my creator made me reach the age of twenty-eight years, he came to me with wise and terrifying⁸⁹ and holy and wonderful news⁹⁰ that are to be found in the land of the living, the beautiful land, may it be rebuilt and secured fastly, in our days, where there sit the thrones of Torah⁹¹ and witnessing and the light of their Torah is shining the holy spirit and they make, out of love, the will of their creator, so I was scared⁹² and I widened my heart and rejoiced over the hearing.

As his wife and daughter did not want to accompany him, he divorced her. He left her all his belongings, including the dowry for his daughter.

... ופטרתי אשתי בגט פטורין אחרי אשר לא רצתה לילך עמי ונתתי לה כל אשר לי בכתובתה וגם הנחתי בת אחת אצלה אשר בעת ההיא בת י"ג שנה ולא נשאר בידי מכל אשר לי אפילו שוה פרוטה ואפילו מלבושי וספרי הכל נתתי ועזבתי לה לכתובתה ולנדוניית בת⁹³...

... and I divorced my wife with a divorce letter, since she did not want come with me, and I gave her all which was in her ketubah⁹⁴ and I also left one daughter with her that was 13

---

⁸⁷ When your soul receives another soul.

⁸⁸ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

⁸⁹ (inspiring)

⁹⁰ (fame)

⁹¹ i.e. great rabbis

⁹² (excited)

⁹³ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

⁹⁴ The amount due to the wife that was to be paid in the event of divorce.

years old and nothing remained in my hand, from everything, even of little value, even of my clothes and books, everything I gave her and I left her her ketubah and dowry of my daughter...

He left Moravia, the place of his birth as a poor man.

...ויצאתי מארץ מולדתי בעירום ובחוסר כל⁹⁵.

...and I came out of the land of my birth naked⁹⁶ missing everything.

He arrived to Safed during Chol HaMoed of Sukkot 5363, which means that he arrived between 2nd and 5th October 1602.

באתי לארץ קדושה פה צפ"ת תוב"ב שבגליל עליון חה"מ [=חול המועד] של סוכות שס"ג לפ"ק⁹⁷.

I came to Holy Land, here to Safed, may it be rebuilt and secured fastly, in our days, that is in Upper Galilee, during Chol HaMoed of Sukkot 5363.

Based on these facts, a basic chronological outline can be presented. Shlomieli arrived to Safed in the end of 1602. We can assume that he left Moravia in 1601 or 1602, at the age of twenty-eight years. This would mean that he was born in 1574 or the year before that.

Preceding his departure, in 1601 or 1602 he divorced his wife as she did not want to accompany him to the Holy Land. Their daughter, who was 13 years old, was presumably born around the year 1589. The marriage therefore must have been in the same year or before.

The last letter from Safed dates back to April 1609, it is therefore evident that he was still living in Safed in that time.

---

⁹⁵ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

⁹⁶ (as a poor man)

⁹⁷ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 40a.

4.2. Prices of Goods in Safed

As I already mentioned, Shlomiél Dressnitz dedicated a part of his letters to the description of the practical life in Safed. After his arrival, he was surprised by the variety of fresh, tasty goods and their prices. He claims that one can live in Safed like a king for only a third of expenses.

To support his statement, he describes the goods and their availability. Among the very cheap ones he counts rice, vegetables, legumes, lentils, or fruit compote. More expensive would be carob, lemons, watermelons, cucumbers, zucchinis, or pumpkins.

Furthermore, he presents a detailed list of selected goods and their prices:

Table 1 – Prices of Goods in Safed⁹⁸

	Unit	Cost	
Wheat	2.5 ipot	1 talir	
Olive oil	12 ratil	1 talir	
Sesame oil	5 ratil	1 talir	
Wine (fresh)	6 ratil	1 talir	
Silan (date honey)	4 or 5 ratil	1 talir	
Burned wine	4 ratil	1 talir	
Bee Honey	4 ratil	1 talir	
Grape honey	10 ratil	1 talir	
Raisins	18 ratil	1 talir	
Chicken	1 chicken	5 or 6 calmir	
Eggs	5 or 6 eggs	1 coin	25 pshitim in Europe
Lamb leg	1 letra	3.5 calmir	
Lamb testicles	1 letra	3 calmir	
Fish	1 letra	1 pec	

⁹⁸ DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629, 41a.

As units he uses “ipa”, “ratil”, which compares to 9 liters, or “letra”. The costs are indicated in “talir”, “calmir”, and “pec”. In the case of eggs, he even compares the price to European “pshitim”.

Conclusion

The aim of this thesis was to introduce Shlomi Dressnitz, the author of important seventeenth-century letters from Safed, in broader context.

In the beginning of my thesis, I described the intellectual background that influenced the young Moravian Jew. Even though the concept of this thesis did not allow me to explore the exact influences deeper, it is apparent from his letters that he was able to access various kabbalistic books, and Kabbalah became the motive power of his transformation. In order to provide the fundamentals, I outlined the history of Kabbalah and its main principles.

I began with the origins of Jewish mysticism, continuing through different phases of its development, leading to the central point of interest – mystical thinker Isaac Luria, Lurianic Kabbalah, and the spiritual town of Safed. I concluded the summary with the impact of the latter, perceptible till this day.

As a part of the factual foundation, I presented the relevant history of Moravia, the land where Shlomi Dressnitz was born. I described Moravia and its evolvement under different rules, leading to a restructuration of the Jewish society after the expulsion of the Jews from the royal free towns.

In the second half of the thesis, I shifted my focus to Shlomi Dressnitz himself. I first introduced his letters and the sources where they were originally published, then I compiled a chronological summary of his early life, up until the arrival to Safed in 1602.

As I previously stated, there is no modern translation of the letters from Safed. The life story presented is based on close reading and translating the original texts published in 1629-31 that are to be found among the appendices.

To conclude, the thesis focused mostly on fragmentary information about Shlomi Dressnitz and his early life, with a short insight into the economic situation in Safed in the beginning of the seventeenth century. Evidently, there is much more to be uncovered. I would like to point my studies into this direction and explore the topic further.

This thesis can be considered as a starting point of a future research that intends to focus on the wider context of the subject. In order to do that, I would like to ask additional questions and understand what was the Moravian background of Shlomi Dressnitz, what

works and people could have influenced him and where they came from, how he traveled to the Holy Land and what was his life like once he arrived, or what his position in Safed was.

Bibliography

Primary Sources:

DELMEDIGO, Joseph Solomon. *Ta'alumot Hokhma*. Basilej, 1629.

Kobez al Jad. Tom. 3 (XIII). Jerusalem: Mekize Nirdamim, 1939.

Secondary Sources:

Bible: překlad 21. století. Praha: Biblion, 2009.

DAN, Joseph. *Kabbalah: a very short introduction*. New York: Oxford University Press, 2007. ISBN 978-0-19-532705-2.

Encyclopedia Judaica. Jerusalem: Keter Publishing House, 1972.

FINE, Lawrence. *Physician of the soul, healer of the cosmos: Isaac Luria and his kabbalistic fellowship*. Stanford, Calif.: Stanford University Press, 2003. ISBN 9780804738255.

GILLER, Pinchas. *Reading the Zohar: the sacred text of the Kabbalah*. New York: Oxford University Press, 2001. ISBN 978-0195118490.

IDEL, Moše. *Kabala: nové pohledy*. Praha: Vyšehrad, 2004. ISBN 80-7021-663-8.

LENOWITZ, Harris. *The Jewish Messiahs: From the Galilee to Crown Heights*. New York: Oxford University Press, 1998.

LIEBES, Yehuda. *Studies in the Zohar*. Albany: State University of New York Press, c1993. ISBN 0-7914-1190-7.

MAGID, Shaul. *From metaphysics to midrash: myth, history, and the interpretation of Scripture in Lurianic Kabbala*. Bloomington: Indiana University Press, c2008. ISBN 978-0-253-35088-6.

MILLER, Michael L. *Moravští Židé v době emancipace*. Přeložil Klára MÍČKOVÁ. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2015. Židé - dějiny - paměť. ISBN 9788074223075.

MILLER, Michael Laurence. *Rabbis and revolution: the Jews of Moravia in the age of emancipation*. Stanford, California: Stanford University Press, 2011. Stanford studies in Jewish history and culture. ISBN 9780804770569.

NEWMAN, Ja'akov a Gavri'el SIVAN. *Judaismus od A do Z: slovník pojmů a termínů*. Dot. 1. vyd. Praha: Sefer, 1998. ISBN 80-900895-3-4.

QAFIH, Yosef. *Sefer Yetzirah Hashalem (with Rabbi Saadia Gaon's Commentary)*. The Committee for Publishing the Books of Rabbi Saadia Gaon: Jerusalem 1972.

SADEK, Vladimír. *Židovská mystika*. 2., upr. vyd. Praha: Agite/Fra, 2009. ISBN 978-80-86603-91-9.

SCHOLEM, Gershom a FOREWORD BY ROBERT ALTER. *Major trends in Jewish mysticism*. Unabridged. New York: Schocken Books, 1995. ISBN 0307791483.

SCHOLEM, Gershom. *On the Kabbalah and its symbolism*. New York: Schocken Books, 1996. ISBN 0805210512.

SCHOLEM, Gershom, EDITED BY R.J. ZWI WERBLOWSKY a TRANSLATED FROM THE GERMAN BY ALLAN ARKUSH. *Origins of the Kabbalah*. Philadelphia: Jewish Publication Society, 1990.

VISI, Tamás, Marie KRAPPMANN, Alžběta DREXLEROVÁ a Miroslav DYRČÍK. *Vybrané hebrejské a jidiš prameny k dějinám Židů na Moravě: středověk a raný novověk*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Judaica Olomucensiae. ISBN 978-80-244-3656-2.

VISI, Tamás. Vzpouza Eliezera Eilburga proti rabínské tradici: epizoda v intelektuálních dějinách moravského židovstva. In: HELMUT TEUFEL .. [ET AL.] (EDS.). *Jedinec a obec - Židé v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 1520-1848 = Individuum und Gemeinde - Juden in Böhmen, Mähren und Schlesien 1520 bis 1848*. Praha: Židovské muzeum v Praze, 2011.

WASSERSTROM, Steven M. "Further Thoughts on the Origins of Sefer yeširah", in: *Aleph* 2 (2002), Indiana University Press.

Online Sources:

YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe [online]. YIVO Institute for Jewish Research, 2010. [05.08.2017]. Dostupné z: <http://www.yivoencyclopedia.org>

List of Tables

Table 1 – Prices of Goods in Safed.....	27
---	----

List of Appendices

Appendix A – 39B: Date and Signature of the First Letter.....	35
Appendix B – 41B: Date and Signature of the Second Letter	36
Appendix C – 49B: Date and Signature of the Third Letter	37
Appendix D – 40A: Leaving Moravia, Arriving to Safed	38
Appendix E – 42A: Youth in Moravia.....	39
Appendix F – 41A: Prices of Goods in Safed	40

Appendices

Appendix A – 39B: Date and Signature of the First Letter

כתבי שבח יקר וגדולת הארי זל

לט

מחפלי לפני השם שימחול לו ושינחם על ורעה אשר גזר ודיכהן חזר לשיפרת הרב וחבירים וספר להם המאורעות שהיו כל החבירים על גורל השגת רבם אשר להם האריעה כבר נתבטל הגזירה תל וחזרו ללמוד והיה כאשר ישבו כמוב טעות נשאו עיניהם וראו והנה ארבה באחיל גדול כבר ער מאוד ונחרדו כל החלמירים אל הרב אל תירא וכי כבר בטלנו הגזירה ופייסנו העני ומעתה אין דבר רע שבח לאל וכך היה כולם נשא אותם הרוח לחוף הים הגדול ושם נטבעו ואין א מהם הגיע לארץ ומאותו יום והלאה שמו יושבי צפת חובבי עיניהם על אותו העני להשיג על כל צרכיו ובאמרם אותו העני הוא איש חסיד וכקי גדול בכל החורה ואני מכיר אותו וכעת הוא אבר בסיגי הנקרא טריפולי יסודי אעור מעשות אחרת ממעשה הצדקה פעם אישכה ארי זל בביתו ותל מיריו ישבו לפניו ונכנסו מהררש אוניא שחבר ספר מדרש שמואל על פרקי אבות לדבר עם הרב עסק א והוא היה עדין בחור רך בשנים וכראותו הרב זל שנכנס קם מלפניו מלא קומתו ואל ברוך הבא ולקחו בירו והושיבו לימינו ודיבר עמו כל צרכו ואח"כ יצא כמהררש מלפניו וכמהררש להיותו שהוא חקרן גדול מאוד אשר להרב ארוניא אוכל להתאפק מלשואל לסכת למה קמת מלפני הבחור מלא קומתך ואמרת לו ברוך הבא מה שלא נהגת בן סקודם אל חייך לא מלפני זה הבחור קמתי ולא לזה הבחור אמרתי ברוך הבא אל לר פנחס בן יאיר ככרתי שנכנס עמו מעל ראשו שנשמתו נתלבשה היום חזה בזה הבחור מפני שעשה היום איזה מצוה שנהג רבי פנחס בן יאיר לקיים והעכבה היום בונשמתו להחזיקו ולעוררו במצות נאלו וזהו הסוד הבא לטהר מסייעין לו מן שמיא כיתחף שעולה במחשבת הארץ לעשורה איזה מצוה גדולה חקף באר נשמה של צדיק אחר מאותו העולם שנהג בזמנו לרדוף אחר אותו המצות ומתעבר בו ובוה ישכח ביד האדם לקיים מה הלכה ולוליא זאה יצא של אדם היה מתגבר על האדם והיה ספתי הוא שלא לקיים כששמע מהררש דברי הרב קב ורדף אחר שמואל לטאלואם צדקו דברי הרב וכשהגיע אל חייך שמואל שתאמר לי מה מצוה בא היום לירך שכך וכך אשר ליהרב אל רשחייך המצוה שקיימתי היום היה שהיום באשסורת הבוקר קמתי והלכתי לבית הנסות להתפלל ובלכתי בדרך עברתי על בית אחי ושמעתי קול ככיה גדולה סבפנים ואמרתי אסורה נא אראה על מנת הם כוכים וראיתי אותם כולם ערוסים שבאו גונבי לילה וגנבו כל אשר להם וגם מלבושיה הפשיטו מעליהם מיר נכמרו רחמי עליהם ופשיטתי את מלבושי מעלי והלבשתי לבשל הבית ואני חזרתי לביתי והלבשתי בני שבת והנך רואח בעיניך שאני לוכש בני שבת מיר נשקו רח עלפיו וחזר לרבו וטיפר לו המעשה אשר ליה הארי זל וראיך היר ובעבור זאת המצוה זכה שנתלבשה בו היום נשמת רבי פנחס בן יאיר שרבי פנחס כיתמיה נהג לילך לפרדיון שכנים ולגמול חסד עם האמלולים ונרכאים על דברי שלמה שליסלבן פלאכהררש מכונה מיינטטרלסתו שבימעה הרין מקק לוטנבורגה וישכעל אדמת קורש בעיר צפת תובכ שבגליל העליון נכתב יום א' לגנין שסטלפקותיא שנת השמטה.

כתבי

כתבישביקרו גדולת האריזל

שמושא רבא שהיו לו נמכרו בטו טליר והתכם דשלים כפהרר מלכאל מחכרון
 תוכב קנור אחס אבל החפילין של סברת שמושא רבא שהיו לבוצינא קדישא
 החכם האלקי כמהררי לוריא ול נמכרו למצרים בלרר זהובים ארומים והתכם השלם
 כמהרר פירלייא קנור אותם ואילולי שקנה אותם בהחכא היו מעלים אותם עד
 חמשים ארומים וזכני הקברה לכל החיבורים שחיבר איש האלקי הקדוש רבן של כל
 ישראל מהררי לוריא ול ביתך שארן וכיתר עז מסדה שיש ביד שום חכם מחכמי אי
 וזכיתאני אותם על ידי אשתי שלקחתי באיכי היא ירעה אותם מאביה כמהרר ישראל
 ול אשר כל ימיו יגע אחריהם יגיעות רבות והוציא עליהם יותר מכל מאור
 טליר עד שהשיג אותם על השליפורר והם תר גיירות גדולים ואני זכיתי בהם עתה
 תל ואני משחעשע בהם מידי יום ביום וגתנני השם ית לחן ולחסד כוונת כל חכמי
 צפרא תוכב והגרה ר ומורי אשר אני יושב לפני ולומר מסנו חורה גפרט חכמת
 הקבלה הוא החכם השלם והעניו הגדול כמהרר מסעור סגי גהור מפליס גרומפורסט
 הוא לעני כל ישראל ברוב קדושתו ועוצם ידיעתו ובקיאותו בכל התורה השיי שמרהו
 וחייהו ועתה אין לי עסק אחר כי אם עסק התורה ועבודת השי שבה והוראה לאל ית
 כי הגיעני חכמי ער כה והאשה אשר גשא עבדיכם לא הכניסה אצלי לא זהב ולא כסף
 כי אם כיר א וכלי תשמישיו ופפרי הקבלה למהררי ול ומעט מלבושיה ולא שום
 רבר אחר כי לשם שמים גתכוונתי לישא ברת תל וחסיד לזכות אל אלני החיבורים
 הקדושים אשר בלעתה לא יכולתי לזכות אל אלו החיבורים מעולם כי לא נמצאים
 כי אם ביד קצרה יחירי סגולה בני עליה חסירי עליון והם מצפינים ומסתירים חכמים
 סאוד סאוד אשר על אלו הדברים אמר דהמעה הנחמרים סנהב וספור ברל שגונדים
 אותן ביותר ספור ובחמלרת הכורא עלי זכניה השי בהם ונתנני הקברה לחן ולחסד בעני
 כל חכמי צפת תוכב כי אינם מעלימים מסני שום סוד סרני החורה תל

נאם שלמה שלומל בן לאא כהררר הפכונה סיינשטרל ול הכותב בנחיצה פה צפרא
 תוכב בגליל העלון שבארץ צפי כדתמוז שסו לפק

והא לך העתק עור סכתבאחד מרבי שלימל גרול החכם מקובל רבי בער יצו מקרעסג
 איש אשר רוחה בקרבו חכם עדיף מנביא קדוש יאמר לו החכם הגעלה כסוהרר
 יששכר בער יצו אחר רישת השלום גם תפלה נסתחה לאל ית מסעל יגדיל ואדיר כסא

חורתו ועניו תראנה ירושלים יפה שאנן יראה זרע יאריך ימים אמן סלר
 באתי להודיע כי אותיותיו אותיות קדושות פורחות גיעוני וחכלים גפלו לי בנעימים כ
 בשמעני את שמע חכפתך מוצא מחקר העלמות חכמה הסתומים והחתומים בספר הזוהר
 מי ירסה לך אביר נכל המון ישראל הנמצאים בגלילות ומשכנן בהשתרלות המעשרת
 והחריצית לפני מלכים תתיצב תשבת חסיר כל מסית ומריח תעכיר כל רוח טומאת
 וארץ לא סטוהרה רמזהר כרוח קדשך יודעי שסך מתברכים בעמך לאמור כהותך
 ירכוב ישראל ואני הצעיר שלטה סקך דרעוגיך שבסדינות סעזררין חשחכתי
 עם גתביך המהורים להקריכם לפני כל יודעית ורין האופרים לחכמה אחותי את והעז

היותה

כתבישנחיקר וגדולת הארי זל

הפירודים סוד הדיוקן סודות אריך אנפין סודות ראבא ואיסא סודות ה'א ונוקביה סוד הנשמות וסוד הגלגול וסוד הקטנות וסוד העבור והיניקה והגדלות סוד אדם הראשון וחסאו סודות של התפללות וטעמי מצוות וכהנה וכהנה רזים וסודי תורה אשר בראותו אותם יפג' י פעמים על הארץ וינשק קברו של הארי זל ולחיי קלמא ישכח ויהדר רי שולטניה שלטון עלם ומלכותיה עם דר ודר ושלוס כל יגדל לעד את נפשו החשובה חסליא דע'א ה' ויראת אלהים תפש אהובך הנאמן המתפלל עליך הצעיר שלמרת שליטל בן לא'א בה'ר'ח זל על הלחץ יום ה' כה תברכו לחדש חשון שס' לפק' פה צ'ת חוב'ב בגליל העליק כגבול נפתלי העליון:

מעשה

היה בימי הרב הקדוש והטהור המקובל האלהי כסוה'ר יצחק לוריאריז אשכנזי זל כ'פכ חוב'ב באשה אחת אלמנה שנכנס רוח א' בה וציער אותה צער גדול ורב עד למאר ונכנסובני אדם הרבה אצלה ודברועמה והרוח השיכ לכל א' וא' להודיע נגע לבכודי מחסורו אשר יחסר לו ובחונך הבאים נכנס חכם א' אצלו ושמו החכם סוה'ר יוסף אשכנזי ז'ל מיד אמר לו הרוח ברוך הבא ארוני וסודי ורבי אני נוטר ארוני שחייתי תלמידו במצרים זמן רב ושמי פלוני ושם אבי פלוני והנר' כראור' קרובי האשה את כאיברה וצערה כי גדול הוא עד למאר הלכו אצל הרב הקדוש כסוה'ר יצחק לוריאריז ז'ל לחלוצ' פניו לילך עמהם אצל האשה ושיוציא הרוח סן האשה ובהיור' שלא היה פגאי להרב ז'ל לילך הוא לשם שלח עמהם לתלמידו סוה'ר חיים קאליברט ז'ל וסמך ידי עליו ומסר לו כונות בש'ור' גם צוה לו שינוור עליו נדוויים וחרמים וש'ציאנו בעל כדחו והנה כשנכנס הרב סוה'ר חיים זל אצלה מיד הפכת האשה פניה אצל הקיר אמר לה הרב זל רשע למח הפכת פניך מסני חשיב לך הרוח וא' איני יכול להסתכל בפניך שהרשעים אינם יכולים לראות בפניך פני השכינה מיד גזר עליו סוה'ר' זל שיחפוך את פניו או הפך את פניו מיד א' להרב אמור לי מה חטאת נסה פ'אערת כי הענישוך עונש חסור כוח השיכ לו הרוח ואמר חטאתי באשר איש והולרתי מספרים והנה זה ליכה שנים שאני הולך נעוגד בארץ ולא הונח לי כלל אפילו שעה ורגע א' והנה שלשח מלאכי חבלה הם הולכי חסיד עמי אל כל המקומות אשר אני הולך שם ומענישין אותי ומכין אותי פכות קשורת עד למאר ומכריזין לפני לאמר ככה יעשרו לאיש אשר הרבה מספרים לישראל ואלו הג' מלאכי חבלה הם רמויים בפסוק הפקר עליו רשע וס'ן יעמוד על ימינו נו' עוד אמר הרוח אל הרב זל אין רואח ארוני איך א' עומר על ימינו וא' עד שסאלי ומכריזין לפני והשלישי עומר ומכרה אותי מכרת סודי שאר אותו הרב ואל' ולא אר'ל מספ'רשעים בגיהנום יכ' חדש השיכ הרוח וא' לא רקדק ארוני בסאמר הנזכר שאר'ל משפט רשעים בגיהנום דייקא אחר שסכלו כל עונשם היץ לגיהנום בגלגולים ובשאר דינים קשים אה'כ סכניסין אותו לגיהנום ושם עוסרים יכ' תרשים ומצרפין ומלבין אותם כדי להוציא פתם כל כחמי הנשומר כדי שיהיו מוסגים ופוכגים ליכנס בג'ע והוא פשל כרופא מוסחה טנותן ג'תילה על המכת סמנים קשים ומרים עד שיאכלו כשר החי שבמכרה וא'כ הוא גותן

על

מ
כתבי שבח יקר וגדולת הארץ זל
תכ תבזאת לדור אחרון ועם נבראה לריה

עתה באתי לגלות אֶזְנִי סֵכֶת כִּי זָנְיָהּ אֲלִית בְּרוּב־חֲסֵרוּי כִּי עֲשִׂיתִי דִּירְתִי בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה פֶּה צִפְתָּ חוֹבֵב בְּגִלְלֵי הָעֲלִיָּוָה הַיּוֹם הַשְּׁנַיִם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ הִלֵּ אֲשֶׁר אִין לִי עֶסֶק אַחֲרַי אִם עֶסֶק הַתּוֹרָה וְעֵבֹדֶת הַיְשִׁי חֵל מִיּוֹם שֶׁהֵגַיעֵנִי קוֹנֵי שְׁנַעֲשִׂיתִי בְּכָכָב שְׁנֵה הָעִירָה אֵת לְבַבִּי וְאִם לִיעֵד מִתִּיעֵזֶל חִישׁוֹן בְּחַרְדִּים מֵהַצִּלּוֹת קוֹבֵם אֶזְנִי כִּנְבְרָה לְצִדָּקָה וּרְדוּף אֶהֱרִי יְדֵעֵרֵם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְהֵייתְּ לְכַן מְשָׁכִיל אֲוִי קֶסֶת יֹאחֲזֵר וּפְרָשְׁתִּי אֶת עַצְמִי מִכָּל עֶסֶקֵי הָעוֹלָם וּפְנִיתִי יָוָה עַצְמִי לְבַקֵּשׁ וְלָדַעַת אֵת אֱלֹהֵי אֲבִי בְּכָל לְבַבִּי וּבְכָל נַפְשִׁי וּשְׁבִיתִי לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵי בְּכָל לְבַבִּי בְּצִיּוֹם בְּכִי וּמְסַפֵּר וְשִׁקְוָא פֶּה הָלוֹכָה וְכִשְׁרֵה הֵגַיעֵנִי קוֹנֵי שְׁנַעֲשִׂיתִי לְבִזְכָּח שְׁנֵה הֵגַיעֵנִי אֵת שֵׁם עֵסֶה חֲכָמָה הַנּוֹרָאִי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹפְלָאֵה הַנְּמַצְאוֹת בְּאַרְץ הַחַיִּים אֶרֶץ צְבִי וְחֹבֵב אֲשֶׁר שֵׁם יִשָּׁבוּ כִסְאוֹת לְחַוְרָה וְלֵהֲעִירָה וְאוֹר תּוֹרַתְךָ יַפְיְעוּ רוּחַ הַקְּדוֹשׁ עִלְיָהּ עִם מְרַעִיתוֹ וְעוֹשֵׂים מְסֵאֵה בְּרִצּוֹן קוֹנֵי הַמֵּאֲזֵנִי וְהַבְּכִי וְשִׁמְחֵתִי עַל הַשְּׁמוּעָה כִּכּוּצָא שֵׁל רַב וְחֲכָף אֹרְחֵי הַלְצִי כְּגִבּוֹר לְרִנָּן אֹרֵחַ וּפְטַרְתִּי אֶשְׁתִּי כִּגֵּט פְּטוּרִין אַחֲרַי אֲשֶׁר לֹא רִצְתָה לִילְךָ עִמִּי וְנָתַתִּי לָהֶם כָּל אֲשֶׁר לִי בִּכְתוּבַת הַנוֹגֵם הַנְּחַתִּי בֵּת אַחַת אֲצִלָּה אֲשֶׁר בְּעֵרֶךְ הַהֵיבֵא בְּרַחֲמֶיךָ שְׁנֵה וְלֹא נִשְׁאֵר בִּידֵי מִכָּל אֲשֶׁר לִי אֲפִילוֹ שְׁוֹרֵה פְּרוּטָה וְאֲפִילוֹ מִלְּבוּשֵׁי וּמִסְפָּרֵי הַכָּל נָתַתִּי וְעוֹכָתִי לָהֶם לְכַתּוּבָתְךָ וְלִגְרוּנֵייתְךָ בְּחִיּוֹב אֱלֹהֵי יַעֲקֹב בְּטַחְתִּי וְעִלְיוֹהַ שְׁלַכְתִּי יַהֲבִי וַיִּצְאֵתִי מֵאַרְץ מוֹלְרְתִי בְּעִירוֹם וּבְחוּסֵר כָּל וּבְאַתִּי לְאַרְץ הַקְּדוּשָׁה פֶּה צִפְתָּ חוֹבֵב שֶׁבְגִלְלֵי עֲלִיּוֹן חַהֲם שֵׁל סוּכוֹת שֶׁסֶגְ לִפְקֵל שְׁלוֹם וּמִצְאֵתִי קֶהֱלָה קְדוּשָׁה פֶּה צִפְתָּ כִּי הֵיבֵא עִיר גְּדוּלָה לְאֱלֹהִים עִיר מְלִיֵּאָה חוֹשִׁיָה קְרוּב לְךָ מְאוֹת רַבִּימֵי גְדוּלִים כָּל־חַסִּדִּים וְאֲנִשִּׁי מַעֲשֵׂה וְיָהּ יִשְׁבֹּת מִצְאֵתִי בְּצִפְתָּ חוֹבֵב וְכֹא בְּחִינֵסִיּוֹת וְכֹא גְדוּל וּבְחִינֵסִיּוֹת לְךָ מְאוֹת יְלִדִים וְנֹעֲרִים וְעֲלֵיהֶם כֹּף מְלַמְדִים שְׁלוֹמִים אֲוֹתָם כַּחֲנָם מְבַלִּי קְבֵלָה פְּרַסְתָּ מִלְּמִידִים שְׁנַמְצֵאִים עֲשִׂירִים בְּקוֹשְׁטֵנְטִינָה שְׁפּוֹרְעִים שְׁכִירוֹת הַמְּלַמְדִים וְגַם מְלַבְּשֵׁים עוֹשֵׂים מְרִי שְׁנֵה בְּשִׁנְיָהּ וְכָל בְּחִי כְּנִסִּיּוֹת חֲכָף אַחֲרֵי חֲפִילַת עֲרֵבִירָה וּשְׁחֵרִירָה מִתְקַבְּצִים כָּל הַקְּהֵל וְיוֹשְׁבֵים לְפָנֵי רַבָּנִים בְּכָל בֵּית הַכְּנִסִּיּוֹת הַלְּכַתּוּבָה לִמְדִים קוֹרֵם שִׁיּוּצֵאִים מִכֵּהַת זֶו לִמְדִים בְּקִבְעוֹת בְּהַרְמִכְפּוֹכָת זֶו לִמְדִים בְּקִבְעוֹת בְּעֵין יַעֲקֹב וּכְתוּבָת זֶו לִמְדִים בְּקִבְעוֹת בְּבֵרֶכְתָּ וְכִרָה זֶו לִמְדִים בְּקִבְעוֹת פְּרִק אַחֵר מִשְׁנֵיּוֹת עִם פִּירוּשׁוֹת אֲלוֹמְדִים הַלְּכָה אֲעִם פִּירְשֵׁי וְתוֹסְפוֹת וְכָת אֲלוֹמְדִים בְּקִבְעוֹת מִסְפִּיָה וְהָרוּחַ אֲלוֹמְדִים בְּקִבְעוֹת מְקָרָה בְּתוֹרָה גְּבִיאִים כְּתוּבִים כְּאוּפָן שְׁלֹא נִמְצָא אֲשִׁי צָא בְּכוֹר לְמִלְאֵכָתוֹ אוֹלְעֵסְקוֹ אִם לֹא יִלְמַד קוֹרֵם לְכָן בְּקִבְעוֹת בְּתוֹרָה וְכִסּוֹ כְּעוֹשֵׂים כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֵרֵב אַחֲרֵי חֲפִילָה עֲרַבִית וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת הַגּוֹלְכִים כָּל חֵם לְשִׁמּוֹעַ הַרְרָשָׁה מִפִּי הַחֲכָמִים וּבְכָל יוֹם הֵם שְׁבוּעָה מִתְקַבְּצִים כָּל יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי חֲפִילַת שְׁחֵרִירָה לְכָה אֲגְדוּלָה וּמִתְפַּלְלִים לְשֵׁם חֲפִילָה גְּדוּלָה עַד מְאוֹר עֵלְכָל יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם וְעַל גְּלוּת הַשְּׁכִינָה וְיִשְׂרָאֵל וְחוֹרֵבִירָה וְכִי אֱלֹהֵינוּ מְבַרְכִין לְכָל מִי שֶׁשׁוֹלַח מְסוּנָה לְסִיּוּעַ עֵנִי אִי שֶׁהִקְבָּה יֵאָרֶךְ יַמֵּיהֶם וּשְׁנֵי יָמֵיהֶם יִחְוֶה עֶסְקֵיהֶם וְיִשְׁמְרֵם מִכָּל צָרָה וּצְרוּת וּכְלֵה חֲפִילָה כּוֹלָה עוֹשֵׂים אוֹתָהֶם לְיִשְׂרָאֵל כִּי כִי הַגְּדוּלָה וּבְשִׁבְרוֹן לֵב וְקוֹרֵם שִׁמְחֵתִי לֵין לְהַתְּפִיל עוֹלָה הַרְבֵּה הַגְּדוּלָה חֲסִיד מְהֵרָה גְּלַנְטִי יְצוֹעַ לְהִבְסֵרָה

וְדוּרָשׁ   V   וְט ב

כתבי שבה יקר וגדולת האריות מ

היוחה מופלאות בחכמת אמת בכל ארץ הצבי מלבד הרבה גדולה קרוש כסהרר חיים קליפריים גרו שאין כסוחו בכל הסון ישראל והוא עתה בער הזאת ברמשק אבל אחריו הם שני המאורו הגדולים אשר הטיבו לכת בכחב שם הא במהרר סיליאון גרו מסדינת פרס ושם החכם השני הוא מורי ורבי כסהרר מסעור סגינהור יצו ואני כתבתי מפיו אלה אשר כתבתי מלה במלה אמנם ציוני לבא אחריו למלאות דבריו כיהורא ועוד לקרא בכחב א כפי מה שכתבתי שהשיגה ידי לחזרת בנועם ה באי תל אחריו שהטרחתי את עצמי בארץ מולדתי לחפש בזאת הדעת והתכונה וביגוחי בספרי הסקובלים חרשים וגם ישנים וכיון שנחגלה לי לשט פרס ריסונים שמחתי כעל כל הון ואמרתיו אך עשרתי מצאתי און לי וטרחתי את עצמי כטרחתי גדולה עד מאור בהשבי כי על ידו כבר זכיתי להבין הפשט ולפרש מאמרי זוהר עה על פי הקדמות אשר העלה המקיבל כהרר משה קורדיווארי סחוק משאו ומתנו ופלפולו הוך והזהיר אשר שקל בשקל השכל מסאמרי הוהר בספרו אוי החלתי לשוט בים החכמה כפי יכולתי והחלתי לעיין בזוהר ובתיקונים ובזוהר חדש על פי הקדמות עה וככן פירשתי את עצמי מכל תענוגי והפנוקי העה ושכתי לפני ה בצום ובבכי ומספר ושק ואפר בכל יכולתי והחפלתי לפני השי וכיתי לפני יותר מד שנים יגלה עיני ואביטה גפלאות מתורתו מה מאור נכספה וגם כלחה נפשי שאעמור עליוסודות הזורה ורמזי המצורת עשה ומלת ורמזי החפלות ורמזי הברכות ורמזי הגלגול והעבור וכהנה וכהנה שאלות וקושיח לאין חקר ואין מספר ואעפי שהגענו לכוונת התפלות שלמהררס קורדיווארו זל בעוד היוני בארצי מ לא ירוה נפשי וארצמאונ ויעדין הוצרכתי למודעי כאשר ידוע אצלי אני עורגו עומר לפני האלהים ומשמש בצלו והנה קול קורא באוני שמעתי קול מבשרי זאמר הוא ספר פלח הרמון שמו שחבר הרב הוותיק כסהרר עסנואלהיושב ברעץ שבאיטליא שהגיעני וכתב שם בהקדמתו כי הפלא ה ית חסדו ואמתו עם עמו ישראל ושלח ליושבי ארץ הצבי מלאך עיר וקדיש מן שמיא נחיר הוא הרב הגדול האלהי כסהררי לוריא אשכנזי זל אשר הופיע עליו הקכה את רוח קדשו ואליהו זל נחגלה עלי כל זמן ועיין וגילה לו רזים שלא נחגלו מיסוד רשבי ואילך ועוד כתב שם זל אלולא זכינו שכא מורו כסהרר ישראל סרוג בארצינו וגילה לנו קצת מאתם הסודות חנעלמים שגילה הארי זל לא זכינו לאור התורה מעולם עלל ואני כאשר שמעתי דברים הללו נבהלתי על המראה אשתומם ברגע חדא בהיות שנה החכם כסהרר עסנואל יצו היזיל אלף זהובים ארומים מכיסו להאלסנה מוהרק בעד שהשאלו להעתיק ספר אור יקר שחבר הרב עה זל על הזוהר מלבד הוצאות הסופרים והנייה ופה צפת הוגר לי שפלבר האלף ששלח להאלסנה הרבנית שלח ל זהובים ארומים להרריקארו ועשרי למהרר שלסח וילמהרר אלשיך לפען ימליצו פערו בהעתקת גבר האלסנת ועתה הוא בעצמו אמר שאם לא היה זוכה לשמוע קצת מחכמתו של מהררי אשכנזי זל לא היה זוכה לאור התורה מעולם אוי חקף הייתי כגבור לרוץ אורח ומטרתיו אונאשתי בנטפמטורין ועזבתי אצלה בת אחת שנולדה מסנהבת ה שנים

וט ב ג א ועזבתו

כתבי שניחן קרונדולת האריות סא

באחד טלירושמן זית יב ראטיל בעד אטליר וכל ראטיל פשקרו ט ליטרין של פרינת
 מעה לרין במשקל ושמן האוס שמין שמתוק כרבש וטעמו טעם סן ה' ראטיל בא טליר
 והיין מי שקונד עתבים כשעת בציר ועוצר אותם בכיר הבר יעשה ה' ראטיל יין כא טליר
 פלבר המים שרופי שמוציאים מן התמר ה' אוה' ראטיל יין שרוף ורבש דבורים ה' ראטילין
 בא טליר זרבש טנבלי ראטילין בא טליר וצמוקים יח' ראטילין בא טליר וכן רבילים
 תרנגולים ביצים כוזל הרבה כל תרנגול כה' או וצלמיר וה' או ו' ביצים במטבע שהיא כה'
 פשיטים פארצבם וכשר ככשים הוא רך וטוב ושאפן וכל ככש יש לו פאחוריו כסין כפר
 פולו שסן ו' לטראורט ששקלו וכל לטרא בשר ככשים כמו במעה הרין כל צלמיר וחצי
 ובשר שור לטרא בנצלמיר דגים א' לטרא בא פץ ולפעמים לוזל כיוחר ואורן בזולת
 והרבה מיני קטניות ועדשים שלא ראיתם מיפכם וטעמם כטעם אגונים כזול וכן מיני לפתן
 ורקות טובות לאין ספר שלא טעמתם כטעמם הטוב מעולם נמצאים חדרים כל השנה כלה
 בקיץ ובחורף כמעט בחגם מלכר חפירות הטובות הרובין פומרנצין ליסונא ואכטיחים
 וק' פוים 'אטעמן היא כטעם הצוקר ומלפפונות וקישואים ודלועים ועוד מינים ממינים
 שונים שאינם גיכרים למכר ואין תועלת בכריאותם למלח ויש יתרון בטעם הפירות
 וירקות הלפתנות של ארץ ישראל אשר אין דוגמתם נמצא זט כן בארצם כיתרון
 הזב סן הכסף וכיתרון טעם פרח היטין על השעורים באופן מי סזונרה מהשם יתברך
 לק כוע דירתו בארץ ישראל ויש לו מעט מסון שיוכל להתפרנס אשוריו ואשרי חלקו
 שיוכל לקנות לו חיי העולם חבא בהתחברועם החסידים הגדולים ואנשי מעשה אשר
 בארץ ישראל חסד ויכול גם כן להתענג על ה' ולעין ארת נפשו במרעה הטוב והשמן
 לאכול מפריה ולשבוע מטובה ובשליש ההוצאות ופיוור הבית שבארצם יכול
 להתפרנס פרח באילוח החיות חיי המלכות מלכרה האויר הכריא ותוך והמים הכריאים
 המאריכים ימיו של אדם ועל רוב דיריהם כמט רובם כפולם מאריכים ימים הרבה
 לפ' וכ' צולק ולק' שנגר זה שדרשורבנו ול' למען ירכו ימיכם וגו' על הארסה דווקא אולא
 בחוצת לארץ שהמאכלים והמשקים רעים והאויר המעופש אבי וצרת לארץ גורמים
 רעה לפני אדם וחללים רעים זמקצרון ימיהם ושנותיהם של בני אדם והזרסין
 שכחוצרת לארץ כפעט רוב בני אדם והילדים הקטנים הם מליאים שחין על הכרכים ועל
 השוקיים ובארץ ישראל לא נמצא אפילו אחר מהם כרוך השם שיהיה מוכר שחין לא
 קטנים ולא גדולים אלא כולם גקיים כזהב ת' ור' הוא אלהים אמת ומלך עולם יע
 ארת לבבי והארה אתכוונתי הטובה כי בכל לבבי ובכל נפשי בקשתי את ה' שיעני בער
 צרתי ויתיל למושיע ונתן לי כל אות נפשי בכל אשר שאלתי סאתו ית' הכי אני לשרים
 אב' ארץ צבי בחג הסוכות שסגל פקו וזמן לי וזוג אשר טיכרת יראתה בת החסיד
 גדול ועליון גורע הוא לכל ישראל רוב קדושתו ועוצם חסדו ויהיה חכם כמהרר
 ישראל אז י' ואני אסרתי אעלר על ספר אחת מסדותיו הנראים שנהג כל ימיו
 לקנות האתרוג של מציה הסוכה שכל ימיו שנהג בשנה בזול כח טליר ולפעמים
 העלו אותו לי טליר ולא הניחו לעולם עד יום סתו והתפילין הגדולים שלו של סכרה

ימ' ג' ז' א' שמוטא

Anotace

Příjmení a jméno autora: Tylčerová Bára

Instituce: Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových, Filozofická fakulta UP v Olomouci

Název práce: Kabala: Cesta Shlomiele Dressnitze z Moravy do Safedu

Vedoucí práce: Doc. Tamás Visi, Ph.D., M.A

Počet znaků:

Počet příloh: 6

Počet titulů použité literatury: 23

Klíčová slova: kabala, Isaac Luria, židovská historie, Morava, korespondence, hebrejšтина, Shlomo Shlomiél Dressnitz

Tato práce se v širším kontextu pokouší představit moravského Žida Shloma Shlomiele Dressnitze a rané období jeho života – přesun z Moravy do Safedu. K lepšímu porozumění toho, co zásadně změnilo směr jeho života, stručně popisují kabalou – židovskou mystiku, její historii a základní koncepty. Zároveň krátce shrnují historii moravských Židů. Druhá polovina práce se zaměřuje na Shlomiele samotného, jeho dopisy zaslané ze Safedu zpět do Evropy, a jejich překlady.

Annotation

The attempt of this work is to introduce the Moravian Jew Shlomo Shlomieli Dressnitz and the early period of his life, relocating from Moravia to Safed, in broader context. In order to understand what pointed his life to a different direction, I briefly describe Kabbalah, the Jewish mysticism, its history, and the basic concepts. Together I shortly summarize of the early history of Moravian Jews. The second half of the work is dedicated to Shlomieli Dressnitz, the letters from Safed back to Europe, and their translation.